

Surprizoj en la fermo

Denove plenis la salono Zamenhof por la Solena Fermo de la centa Universala Kongreso. Post bonvenigo, prezento de la podianoj kaj agnosko pri la ĉeesto de la slovaka ambasadoro en Belgio kaj la urbestro de Nitro, nia sekvajara kongresurbo, okazis silenta ekstaro pro forpasintaj Honoraj Membroj kaj membroj de la Honora Patrona Komitato kaj pliaj aktivuloj. Sekvis raportoj de estraranoj pri la kongresaj okazaĵoj laŭ la kategorioj de la Strategia Plano plus resumo pri junularo:

Konsciigo (Keller): Pri kunsido de la laborgrupo pri eksteraj rilatoj (KRIO), la konsciiga forumo kaj planoj konigi la kongreson tra la mondo.

Kapabligo (MacGill): Pri la Tago de Lernado, la kapablaga forumo, la Kleriga Lundo, Internacia Kongresa Universitato (IKU), ekzamenoj kaj kursoj dum UK.

Komunumo (Lee Jungkee): Pri Movada Foiro, la kuriero, kultura programo, fakaj kunsidoj, la scienca kafejo, film-festivalo kaj futbalmatĉo, ĉesigita mezvoje pro priŝteloj de ludantoj.

Kunordigo (Fettes): Pri la aldono de nova landa asocio el Indonezio, rilatoj kun TEJO kaj ILEI, informaj laboroj ĉirkaŭ la kongreso, retejoj, kotizreformoj kaj markado de la dudeka datreveno de la Manifesto de Prago (Prago +20).

Junularo (Mandirola): Pri la junulara programo, la graveco de sendependeco de TEJO, kunlaboro kun UEA pri Aktivula Trejnado, kampo subvenciata pere de programo Erasmus+, invito al la 71a IJK (kie la raportinto antaŭ kelkaj horoj iĝis la prezidanto de TEJO).

Barbara Pietrzak anoncis la gajnintojn en Belarta Konkurso kaj pri la ricevanto de la Premio Diana Aitai. Stefan MacGill laŭtlegis diplomon tekston pri la Premio Deguĉi kaj skizis la vivhistorion de la ricevinto s-ino Éva Farkas-Tatár el Hungario. José Antonio Vegara transdonis diplomojn pri Elstara Agado kaj Elstara Arta Agado, kies listigo aperas sur p. 1 kaj en Gazetara Komunikado 584. Kompletige, la Ĝenerala Sekretario Martin Schaeffer transdonis diplomojn pro 40- kaj 50-jaroj da kontinua membreco en UEA.

Post muzika paŭzo, Elizabeth Schwarzer (DE) kaj Paŭlo Viana (BR), s-ro Usui Hiroyuki (JP) prezentis la kongresteman teamon: Li skizis la prezentaĵojn en la sesioj de la kongresa temo, inter ili de Ilona Koutny (PL) kaj Giridhar Rao (IN). S-ro Usui laŭtlegis la proponatan

Kongresan Rezolucion, kiu estis konfirmita per aplaŭdo. La teksto disiris ene de Gazetara Komunikado 584. El tio ni eksciis, ke la fina aliĝnombro estis 2695 kongresanoj el 82 landoj.

Kvardeko da infanoj kaj prizorgintoj de la Internacia Infana Kongreseto (IIK) venis podien kaj faris kantajn kaj aliajn salutojn.

Denove stare kaj sen notoj estis liverita la ferma alparolo de prezidanto Mark Fettes, komencita per klarigo, ke la Fermo malsamas al la Inaŭguro, ĉar estas pli klare 'nia familia afero'. Li aludis al tiu sento de proksimeco kiu estiĝis, kaj kiu iru kun la kongresintoj hejmen. Li skizis sian historion ĉe UK kun la unua partopreno en Vankuvero en 1984, komentante, ke ĉe tia nova sperto povas esti pene orientiĝi en la bunto. Sed la unua kongreso estas grava paŝo de eniro en nian komunumon. Kiel novulo li tendencis esti senpacienca – volis enkonduki multon novan por sproni la aktivularon. Li restas senpacienca kaj konservas ambiciajn celojn por la Asocio, kaj ĝuste tio pelis lin al kandidatiĝo por la gvida rolo de prezidanto: "Gravas adapti nin al la bezonoj kaj fluoj de la dudekunua jarcento". Kun la paso de jaroj, li pli aprezas la kongresan tradicion, la kuniĝon de amikoj. Kiel diris la rezolucio: 'proksimiĝo ne nur de la kapoj, sed ankaŭ de la koroj.' Estis elementoj novaj kaj unikaj en la nuna kongreso – amalgamo de tradicio kaj novigoj. Forto de UEA, iusenca miraklo – kiel pri Esperanto mem – estas ĝia kapablo prezenti tegmenton por vasta gamo da deziroj, por samideanoj kaj malsamideanoj. Personigita ekzemplo de la teno de tiuj valoroj estas nia nuna, emeritiĝonta Ĝenerala Direktoro, Osmo Buller. Li havas enciklopedian konon pri UEA kaj la movado. Fettes agnoskis apreze lian oficistecon tra 30 jaroj, el kiuj 17 kiel Ĝenerala Direktoro, donacante al li florbukedon kaj la ĵus aperintan libron *Historio de la Esperanta Literaturo*. Kadre de la fermo li anoncis monokolektadan apelacion por la sesa Afrika Kongreso de Esperanto (AKE), okazonta en Burundo en aŭgusto 2016. La fina saluto: "Ĝis revido en Nitro!"

Clay Magalhães (KKS) dankis al la Loka Kongresa Komitato (LKK), kaj vokas ilin sur la podion. Ĉiuj portis samspecajn kongresmemorajn pajlajn ĉapelojn kaj ricevis rozon. LKK-prezidanto Xavier Dewidehen resumis la multajn atingojn de la UK. La nomoj de centoj da helpantoj tute plenigis la gigantan malantaŭpodian ekranon; ankaŭ ili estis invitataj iri podien.

Okaze de la transdono de la flago surprizis la salutoj de la urbestro de Nitro, s-ro Jozef Dvonč, kaj la ambasadoro de Slovakio en Belgio, s-ro Stano Valo. Ambaŭ salutis amplekse en tute laŭdinde bona Esperanto. La prezidanto de la sekva LKK Petro Baláž parolis pri la historio de Esperanto en Slovakio, sed plej grandan surprizon li konservis al la fino, kiam li vokis plurjaran kunlaborantinon, Dorota Rodzianko, al la podio kaj antaŭ maksimuma publiko faris geedziĝproponon.

Post kanto de la Himno, la prezidanto proklamis la centan UK fermita. Venis al fino la laŭdinda realigo de nia centa, jubilea kongreso.

Stefan MacGill, KN 56
Vicprezidanto de UEA

Rezolucio de la 100-a Universala Kongreso de Esperanto

La 2 695 partoprenantoj en la 100-a Universala Kongreso de Esperanto,

kunveninte el 82 landoj, de la 25-a de julio ĝis la 1-a de aŭgusto 2015, en Lillo, Francio,

diskutinte la temon "Lingvoj, artoj kaj valoroj en la dialogo inter kulturoj" en sep diversaj sesioj tra la kongresa semajno,

volante kontribui al la disvolviĝo de la Internacia Jardeko por la Alproksimiĝo de Kulturoj proklamita de Unesko,

konstatas, ke interkultura dialogo estas same urĝe necesa hodiaŭ, kiel ĝi estis antaŭ 110 jaroj, kiam okazis la unua Kongreso de Esperanto en Bulonjo-ĉe-Marco;

asertas, ke por vere interkomprenigi la homojn, tiu dialogo devas esti afero ne nur de la cerbo sed ankaŭ de la koro, kunplektanta klerigon kaj

kundiskutadon, arton kaj amikecon;

atentigas, ke ĝuste tian multflankan interkulturan dialogon praktikas kaj disvolvas la tutmonda Esperanto-movado en siaj centoj da kongresoj kaj renkontiĝoj ĉiujare;

instigas ĉiujn aliajn aktivulojn kaj movadojn por interkultura dialogo doni pli da atento al la lingva dimensio de sia laboro, kaj al la reala funkciado de Esperanto kiel lingvo inkluziva kaj egaleca, kies uzado povas plifaciligi kaj pliprofundigi tian dialogon;

ree dediĉas sin al la kultivado kaj disvastigado de la valoroj de reciproka respekto, paco kaj justeco inter ĉiuj homoj, konforme al la celoj de Unesko kaj kunlige kun la aktualaj streboj de Unuiĝintaj Nacioj por konstrui daŭripovan mondan socion.

Lillo, Francio, la 1-an de aŭgusto 2015

UEA premiis 12 elstarajn agantojn

En la Solena Fermo de la 100-a UK estis anoncigitaj la nomoj de 12 ricevantoj de Diplomo pro Elstara (Arta) Agado. Tiuj diplomoj estas aljuĝataj de la Estraro de UEA. Jen la ĉi-jaraj distingitoj:

Diplomo pri Elstara Agado:

Ana Manero (Hispanio) pro la gvidado de la projekto Bitoteko de Hispana Esperanto-Federacio;

Birthe Lapenna (Danio) pro konservo de la materialoj pri la Montevidea rezolucio kaj cetera arkivo de Ivo Lapenna ĉe la Dana Ŝtata Arkivo;

Chuck Smith (Germanio) pro la realigo de la Esperanto-kurso en Duolingo;

Doi Chieko (Japanio) pro longtempa redaktado de "Esperanto en Azio";

Francisco L. Veuthey (Nederlando) pro la realigo

de 75 filmoj por la Reta Kinejo de UEA;

Ilona Koutny (Pollando) pro la gvidado de la Interlingvistikaj Studoj ĉe la Universitato A. Mickiewicz en Poznano;

Jak Le Puil (Francio) pro la eldonado de la revuo "La KancerKliniko" ekde 1976;

László Szilvási (Hungario) pro informa kaj ĵurnalisma Esperanto-agado;

Richard Delamore (Aŭstralio) pro la realigo de la reta Esperanto-Televido;

Esperanto-redakcio de Ĉina Radio Internacia pro la organizado de Esperanta Filmfestivalo.

Diplomo pri Elstara Arta Agado:

Rogener Pavinski (Brazilo) pro kontribuado al la muzika Esperanto-kulturo;

Wang Chongfang (Ĉinio) pro esperantigado de ĉina literaturo kaj pro vortara laboro.

Premio Deguĉi 2015 al Éva Farkas-Tatár

Premio Onisaburo Deguĉi estis starigita per donaco de Oomoto en 1987 kaj konsistas el diplomo kaj monsumo de 2000 eŭroj. Ĝi estas aljuĝata pro meritoj en la utiligo de Esperanto laŭ la idearo de d-ro Zamenhof kaj Onisaburo Deguĉi, kaj pro kontribuo al la celo de UEA kreskigi inter siaj membroj fortikan senton de solidareco kaj komprenon kaj estimon por aliaj popoloj.

En 2015 la premion ricevis s-ino Éva Farkas-Tatár el Hungario. Ŝi naskiĝis en 1924 kaj lernis Esperanton en 1961. En 1962 ŝi partoprenis la UK en Kopenhago, kiu tiom ravis ŝin, ke ŝi decidis dediĉi sin al la instruado de Esperanto. Por perfektigi pri tiu arto ŝi iris al la UK en Hago en 1964 por sekvi lecionojn de Andreo Cseh. Tiel komenciĝis 50-jara instrua agado en multaj landoj kaj ĉe multaj UK-oj k.a. renkontiĝoj. Ŝi revenigis la Cseh-metodon al ĝia kerno: la gaja, luda maniero, dank' al kiu la lernantoj tuj ekparolas Esperante. Tiun arton ŝi transdonis al multaj novaj instruantoj, kiujn ŝi trejnigis per Cseh-seminarioj, interalie en UK-oj.

Komitato vendrede – tri horoj apenaŭ sufiĉis

La Komitato aŭdis anoncon pri la nova Ĝenerala Direktoro de UEA, poste traktis la kvar forumajn raportojn kaj – foje kun etaj revortumoj – akceptis ilin. Sekvis diskutoj pri la nova rilato inter UEA kaj TEJO. La Komitato akceptis kun granda plimulto la unuan proponon, kiu confirmis la principon, ke TEJO bezonas pro la eksteraj rilatoj prezenti sin kun karaktero de sendependa organizo. Tiucele estas proponata nova vortumo por Statuto de TEJO, kiu estos suplementita de Reglamento de TEJO por kovri tiujn punktojn, kiuj ne meritas eniri statuton, sed kiujn tamen necesas fiksi. La tria el la trojko da dokumentoj estas interkonsento pri la rilatoj inter UEA kaj TEJO, kiuj kovros i.a. financajn kaj administrajn aspektojn de la kunekzistado, sed kies tekston necesas ankoraŭ difini. La Komitato konstatis, ke la definitivigo de tiuj dokumentoj ja bezonas detalan studon rilate la postulojn de la nederlanda leĝo, ankaŭ fare de advokatoj. Dua propono, kiu permesas pluiron al tiuj konsultadoj kaj analizoj, estis subtenata de la Komitato, sed kun iom malpli da voĉoj. En la diskuto estis projekciita unuminuta filmo pri la eksteraj rilatoj de TEJO inter junularaj organizoj eŭropaj kaj mondaj. Eble temas pri la unua fojo, kiam komitatanoj spektis filmon apoge

al la diskutoj. Plie la Komitato akceptis provizore la proponitan Regularon pri Konfliktsolvado, kiu revenos al la Komitato en Nitro por rediskuto surbaze de unujara sperto. Ĝi akceptis la buĝeton por 2016, kune kun amendopropono pri la unuopaj rubrikoj ene de la sekcio Movada Evoluigo. Ĝi akceptis ankaŭ la raporton kaj buĝeton por la fondaĵoj. Laŭ rekomendo sub 'Komunumo', la Komitato estonte ricevos la spezokontojn de okazintaj Universalaj Kongresoj.

TEVA-agado dum la UK

Marde dudeko da membroj de TEVA konatiĝis kun Paola Giommoni, la nova sekretario de TEVA. La prezidanto Christopher Fettes anoncis sian retiriĝon kaj elektojn por la nova prezidanto. Membroj estas alvokataj kandidatiĝi. Krome kelkaj membroj prezentis sin kaj sian agadon. Merkrede ni manĝis en bona etoso 33-oje vegane en itala restoracio. Ĵaŭde pli ol 60 interesiĝantoj, membroj kaj nemembroj, ĉeestis la publikan kunvenon de TEVA. La nova sekretario Paola Giommoni kaj la ekziganta prezidanto dankis al la antaŭa sekretario Heidi Goes pro ŝia sepjara laboro kiel sekretario, kaj plejparte ankaŭ kiel kasisto, kaj lastatempe krome kiel retejestrino. Ankoraŭ serĉatas nova retejestro. Alex Cesário montris filmeton kaj parolis pri veganismo. Ni aŭdis plendojn pri la vegetaraj manĝoj en la universitata manĝejo kaj en la bankedo. Malgraŭ niaj provoj antaŭ la kongreso insisti pri bonkvalitaj manĝoj, tio ne havis rezulton. La alvoko sendi tiujn plendojn al la Kongresa Fakto de UEA, kaj tiel atentigi ilin pri tio ke ili malatentas multajn vegetaranojn kaj eĉ pli la veganojn, ricevis unuaniman aplaŭdon. Feliĉe Peter Baláž, prezidanto de la LKK en Nitro, kie okazos la sekva UK, tute bone konscias pri la afero, kaj antaŭvidas eblojn manĝi vegetare, vegane kaj krude en la kongresejo kaj ĝiaj ĉirkaŭaĵoj. Li konsciigis nin, ke li kaj ankaŭ sekvaj LKK-prezidantoj ĉi-rilate tamen bezonas ankaŭ la subtenon de la Kongresa Fakto. Sekvis ankoraŭ anoncoj de Francesco Maurelli pri kunvenoj de la Eŭropa Vegetarana Unuiĝo, kie prefere aliĝu TEVA-anoj. Kiel prezidanto de EVU li jam ne plu povas facile reprezenti kaj puŝi Esperanton.

Heidi Goes

Utilaj ligiloj al prikongresaj informoj

Fine de la fermo de la UK en Lillo, kiam okazis la transdono de la flago al reprezentantoj de la sekva UK, intervenis neatendita edziĝpeto. Vidu ĉe: https://youtu.be/WAqtaA_eAhk. Mallonga belga franclingva raporto pri Esperanto okaze de la malfermo de la UK 2015 en Lillo, elsendita en dimanĉo la 26a de julio: <http://www.rtl.be/videos/video/543795.aspx>. Ses da raportaĵoj pri la kongreso estis dissenditaj de la Pola Retradio, pretigitaj de la estrarano Barbara

Pietrzak: www.pola-retradio.org kaj <https://www.facebook/groups/pola.retradio>. Video-prezento de la malfermo de la UK en Lillo, paĝo "Chaine des enfants bilingues", sekvu la ligilon <https://www.youtube.com/user/enfantsbilingues>. La kongresaj kurieroj Belfrido, redaktitaj de Stano Marček, elŝulteblas de: <http://uea.org/kongresoj>. Informoj pri la paroligaj kursoj sub la gvido de Katalin Kováts kaj Sylvaine Lelarge, pri Esperanto (80 kursanoj sur elementa nivelo, kaj 150 sur progresiga), pri la franca (80 komencantaj kaj 60 progresantaj) kaj ankaŭ pri la KER-ekzamenoj (56 kandidatoj el 17 landoj) troveblas ĉe: www.edukado.net.

Tria trinkakva projekto de Kampara Solidareco en Kalima, Maniema Provinco en D.R. Kongolando

Kampara Solidareco estas neregistara organizo, kiu fondiĝis en la jaro 2006 de la esperantisto Etienne Katcheleva. Ĝia celo estas lukto kontraŭ malriĉeco en Kalima kaj la apudaj vilaĝoj. Krom legomkultivado, porko-breda kaj fiŝbreda projektoj ili ankaŭ celas provizi al ĉiuj loĝantoj puran akvon.

Antaŭ tri jaroj nur 2% el la 136 000 loĝantoj havis puran akvon. En 2015 jam 10% havas puran akvon. 90% el la loĝantoj ankoraŭ atendas, ke ankaŭ ili iam trinku puran akvon. La plibonigo de la akvo-situacio okazis, ĉar Kamparana Solidareco sukcese plenumis du projektojn en la jaroj 2013 kaj 2014. En 2013 per subvencio de 3 000 eŭroj ili riparigis la akvo-pumpilon en Kalima Ĝenerala Hospitalo. Pro tio la hospitalo nun havas puran akvon. En 2014 per subvencio de 10 000 eŭroj 3 000 personoj nun havas publikan kranaron kun pura akvo (vidu la suban foton).

En 2015 Kamparana Solidareco planas havigi puran akvon al kvartalo, kie loĝas 4 800 homoj. La projekto kostos 11 000 eŭrojn. AVE (Esperantistaj Verduloj) jam ricevis 6 840 eŭrojn de fonduso kaj personaj donacoj, i.a. de bonkoraj kongresanoj. Tamen ankoraŭ mankas al la projekto 4 160 eŭroj. Karaj samideanoj, bonvolu helpi. Kontribuu, mi petas al la UEA-konto de AVE avex-z. Nome de Kamparana Solidareco kaj AVE mi antaŭdankas vin. Betty Chatterjee, K.N. 228

Aŭkcio sukcesa

Se estas kongresa vendredo, devas esti aŭkcio. Vidu la supran foton de la aŭkciisto Humphrey Tonkin en plenverva pozo. Raportas Osmo Buller, la Ĝenerala Direktoro: "La rikolto de la ĉi-jara aŭkcio iĝis nekutime granda: 4025 eŭroj. La plej altan prezon atingis, ne surprize, la letero de L.L. Zamenhof el 1908, kiu kostis 1100 eŭrojn."

Salutvortoj de la urbestro de Herzberg

Estimataj partoprenantoj de la 100-a Universal Kongreso de Esperanto en Lillo, Francio,

Kiel nova urbestro de Herzberg am Harz, la Esperanto-urbo, la unuan fojon mi sendas korajn salutojn al vi kaj okaze de la grava jubileo de via tutmonda agado, la 100-a Universal Kongreso.

Mi gratulas vin pro la taŭge elektita ĉeftemo *Lingvoj, artoj kaj valoroj en la dialogo inter kulturoj*, kiu reflektas la aktualecon de la bezono de tia dialogo ne nur en la nuntempa Eŭropo, sed ankaŭ kun loĝantoj de aliaj mondpartoj.

Estrante urbon, kiu havas multnacionan loĝantaron kaj kien daŭre alvenas novaj homoj, familioj kun diversaj lingvaj kaj kulturaj fonoj, mi ĉiutage spertas la malfacilaĵojn pro tiuj diversecoj, kaj bone vidas la unikan rolon de Esperanto kiel neŭtrala komunikilo, pontolingvo, perilo por artoj kaj kulturaj valoroj.

Ni certas, ke per nia ekzemplo kiel 'Esperanto-urbo' ni multe kontribuas al via tutmonda agado por Esperanto.

Ne eblos organizi en nia urbo la mondkongreson, sed volonte ni subtenos la organizadon de internaciaj Esperanto-konferencoj, seminarioj kaj renkontiĝoj kaj en la jaro 2016 la 10-jaran jubileon de la kromnomo Herzberg am Harz – la Esperanto-urbo.

Dezirante al vi sukcesan jubilean kongreson en Lille,

Lutz Peters, urbestro de Herzberg am Harz,
la Esperanto-urbo